

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna
1.95 z odb. do domu
1.50 z odb. w Adm.

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Wtorek 19 stycznia 1937 r.

Nr. 19

Straszny pożar we Lwowie

Pastwą płomieni padły zakłady graf. „Książnica-Atlas”

W sobotę o godz. 12-ej wybuchł pożar w oddziale foto-mechanicznym wielkich zakładów graficznych „Książnica-Atlas” we Lwowie przy ul. Zielonej 20.

Prawdopodobnie jeden z robotników ogrzewając na płomieniu gazowym płytę cynkową, która zanadto się rozgrzała, wrzucił ją przez omyłkę zamiast do wody, do nafty lub benzyny.

Mimo, że pod ręką były 3 gaśnice i kran wodociągowy, cynkograf stracił — jak się zdaje — panowanie nad sobą i

zaalarmował robotników z sąsiednich sal. Tymczasem jednak pracownia stanęła w płomieniach, które rozszerzyły się wskutek eksplozji bańki z benzyną.

Ten przebieg wypadków nie został jeszcze stwierdzony, jednak wywołał fatalne następstwa. Pożar zniszczył całe trzecie piętro wraz z precyzyjnymi aparatami kliszarni i przerzucił się na piętro czwarte, mieszczące introligatornię, w której w tym momencie znajdowały się ogromne ilości książek.

Robotnicy zdolali zbiec schodami na dół, ogień zaś strawił łatwopalne materiały, zwłaszcza papiery.

Dopiero o godz. 15-ej pożar został ugaszony. Szkody są oibrzymie. Na szczęście stropy żelazo-betonowe nie dopuściły do runięcia ciężkich maszyn cynkograficznych i introligatorkich.

Szkody w zniszczonym budynku wynoszą około 60.000 zł., w aparaturze i maszynach około 120.000 zł., w książkach około 40.000 zł. Razem co najmniej 200.000 zł., przy czym cyfry te trudno ustalić w ciągu pierwszej godziny po pożarze.

W oddziale foto-mechanicznym „Książnica-Atlas” znajdowała się przeznaczona do powielania wielka mapa katastralna miasta Lwowa, z której uratowano tylko część.

Mapa wielkości ok. 5 metrów kw. opracowywana była przez cały sztab urzędników i rysowników w ciągu wielu miesięcy, przy czym dokonywano zdjęć z samolotu i na tej

podstawie dopiero rysowano plan posesyj miasta.

Gdyby się okazało, że zarząd miejski nie posiada kopii poszczególnych fragmentów tej mapy, to do szkód wyrządzonych przez pożar trzeba

będzie dodać jeszcze około 100.000 zł.

Na miejsce pożaru przybyli wraz ze strażą pożarną przedstawiciele władz na czele z wicestarostą grodzkim mgr. Kirchnerem.

Ministrowie Delbos i Daladier udekorowani „Polonią Restituta”

PARYŻ. Ambasador R. P. w Paryżu p. Juliusz Łukasiewicz udał się wczoraj osobiście w godzinach przedpołudniowych na Quai d'Orsay i w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej udekorował francuskiego ministra Spraw Zagranicznych p. Yvon Delbosa wielką wstęgą orderu „Polonia Restituta”.

Następnie ambasador Łukasiewicz udał się do Ministerstwa Wojny, gdzie również w imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej udekorował wielką wstęgą orderu „Polonia Restituta” ministra Wojny i Obrony Narodowej Francji p. Edwarda Daladier.

Znow 4.000 Włochów w Kadyksie

LONDYN. Reuter donosi z Gibraltaru: Według informacji, pochodzących od godnego zaufania naocznego świadka obywatela brytyjskiego, dnia 12 b. m. wieczorem wylądowała w Kadyksie druga partia ochotników włoskich.

W oni do Kadyksu na dużym statku bez nazwy i bez flagi. Tenże Anglik oświadczył korespondentowi Reutera, że w Sewilli, Jerez de la Frontiera i w Kadyksie Włochów i Marokańczyków jest daleko więcej, niż żołnierzy hiszpańskich.

Nie śpieszą się z odpowiedzią

PARYŻ. Agencja Havasa donosi z Berlina, że w tamtejszych kołach politycznych panuje przekonanie, iż odpowiedź rządu Rzeszy na brytyjską notę, nalegającą na przyspieszenie rozwiązań zagadnienia ochotników w Hiszpanii, będzie udzielona dopiero w przyszłym tygodniu.

Jak się zdaje zwłoka ta wywołana jest oczekiwaniem na powrót prem. Goeringa z Rzymu i na zdanie przez niego sprawozdania z rozmów przeprowadzonych z Mussolinim na temat Hiszpanii.

Bombardowanie Malagi przez samoloty powstańcze

GIBRALTAR. Bombardowanie Malagi przez samoloty powstańcze było wczoraj bardzo gwałtowne. Poza konsulem St. Zjedn. bomby trafiły również w inne gmachy. Archiwum konsulatu ocalało.

Samoloty powstańcze bombardowały również i inne miejscowości. Ze swej strony aparaty rządowe po zbombardowaniu Algeiras, przeleciały nad Estepona, rzucając szereg bomb na posuwające się kolony powstańcze.

MADRYT. Komunikat Rady Obrony Madrytu donosi: Ubiegłej nocy wojska powstańcze przeprowadziły gwałtowny atak na kilku odcinkach frontu madryckiego.

Na odcinkach tych starły się wojska powstańcze wedrzeć do pozycji, zajętych w ostatnich dniach przez oddziały rządowe. Wszystkie ataki te zostały z wielkimi dla nieprzyjaciela stratami odparte.

W odcinku Aravaca Las Rozas posunęły się wojska rządowe o 2 klm. naprzód, na froncie długości 5 klm. Nieustannie panująca mgła nie pozwalała na przeprowadzanie jakichkolwiek operacji lotniczych.

Echa katastrofy w Mysłowicach

Dnia 15-go b. m., jak donosiliśmy na stacji Mysłowice pociąg osobowy idący do Katowic, najechał na pociąg towarowy. Na zdjęciu widzimy rozbity wagon bagażowy i wagon osobowy.

Ranni w katastrofie kolejowej w Mysłowicach zostali umieszczeni w 3 szpitalach w Mysłowicach i w Katowicach.

Stan rannych jest na ogół zadowalający, z wyjątkiem 3 ciężiej rannych, którzy doznali złamania miednicy względnie kręgosłupa, a których lekarze mają jednak nadzieję uratować.

16 osób doznało połamania nóg względnie rąk, zaś 23 oso-

by są zupełnie lekko ranne. Na ogół panuje nadzieja, że liczba śmiertelnych ofiar katastrofy nie powiększy się.

Na polecenie prokuratora zatrzymano w areszcie śledczym w związku z katastrofą dyżurnego ruchu na stacji w Mysłowicach Urbanka i zwrotniczego Koziola.

Dalsze szczegółowe dochodzenia trwają.

Promienie niewidzialności

BUDAPEST. „Esti Ujsag” donosi, że Ford nabył za cenę 1 miliona dolarów patent na wynalazek inżyniera węgierskiego Prybilla. Inż. Prybill wynalazł ostatnio sposób na uczylenie osób i rzeczy niewidzialnymi pod wpływem działania specjalnych promieni.

Królowa Wilhelmina opuściła Hagę

HAGA. Królowa holenderska Wilhelmina na wyjechała na odpoczynek zimowy do Igls, w okolicy Innsbrucka. Królowa przebywać będzie w Tyrolu incognito. Prasa austriacka otrzymała polecenie niepisania o jej przyjeździe.

Kanał Kiloński został zamknięty

LONDYN. Oficjalnego potwierdzenia zamknięcia kanału Kilońskiego jeszcze tu nie

otrzymano.

Reuter donosi, że jeśli nawet wiadomość ta zostanie potwierdzona, to właściwie sytuacja dotychczasowa nie ulegnie zmianie, gdyż wypowiedzenie klauzuli Traktatu Wersalskiego, umiędzynarodowiających drogi wodne Rzeszy odnosiło się do wszystkich dróg wodnych na terytorium Niemiec, a więc tym samym i do kanału Kilońskiego.

Wczorajsze postanowienie jest tylko logicznym następstwem poprzednio powziętej decyzji.

W jutrzejszym numerze

Pełna tabela loterii

Bandyci zabili staruszkę i zrabowali kasetkę z pieniędzmi i biżuterią

Wczoraj rano dokonano w Bielsku zuchwałego morderstwa rabunkowego.

Nieujący dotychczas bandyci w niewyjaśniony sposób wtarg-

nęli do mieszkania 74-letniej Henryki Silbiger przy ul. Cieszyńskiej, którą uderzeniem topnym narzędziem w głowę pozbawili życia, po czym zrabowali kasetkę z gotówką i biżu-

teria, wartości około 20 tysięcy złotych.

Władze prowadzą energiczne dochodzenie celem ujęcia sprawców napadu.

Kolonie francuskie dla Żydów

Sensacyjny projekt rządu paryskiego

PARYŻ. „Le Petit Parisien” podaje, że w Ministerstwie Kolonii odbyła się konferencja, poświęcona projektowi osadnictwa Żydów w koloniach francuskich.

Po konferencji tej, w której wzięli udział przedstawiciele organizacji żydowskich, minister Kolonii Moutet udzielił przedstawicielowi „Le Petit Parisien” wywiadu, w którym oświadczył, co następuje:

Do kwestii osadnictwa Żydów w naszych koloniach odnoszę się bardzo przychylnie, ponieważ wiem, iż Żydzi mogą stanowić poważny element kolonizacyjny i okazali się całkowicie zdolni do pracy na roli, która jest podstawą wszelkiej działalności kolonizacyjnej. Dali oni znakomite dowody tych cech na terenie Palestyny.

Minister zastrzegł się jednak, iż nie należy żywić zbyt wielkich iluzji co do możliwości masowego osadnictwa Żydów w koloniach francuskich.

Przykład palestyński wskazuje przede wszystkim na konieczność rozporządzania odpowiednimi środkami finansowymi. Poza tym w koloniach, gdzie klimat pozwala na pracę Europejczyków, zasoby ziemi nie są już zbyt wielkie.

Usiłowanie stworzenia masowej kolonizacji zrodziłoby trudności polityczne, których obecna walka w Palestynie jest jednym z przykładów.

W każdym razie, oświadcza

minister, chociaż muszę przestrzec przed iluzjami, nie chcę bynajmniej powiedzieć przeto, iż wszelkie wysiłki, podejmowane w tej sprawie muszą dać rezultaty ujemne.

Trzeba przede wszystkim dokonać wyboru kraju, w którym chce się przeprowadzać próbę kolonizacji. O ile chodzi o mnie, to wspólnie z gubernatorami kolonii jestem skłonny oddać do dyspozycji osób, prowadzących badania w tej sprawie, kadry fachowców,

k którzy by im znacznie ułatwili zadanie.

Badania tego rodzaju już się zresztą rozpoczęły i jestem w posiadaniu odnośnych raportów kierowników kolonialnych. O ile chodzi np. o Madagaskar, to gubernator tego kraju zawiadania mnie, iż skłonny jest przychylnie rozważać projekt osadnictwa na tym terenie pod warunkiem, że będzie się miało do czynienia z osadnikami, popieranymi przez poważne organizacje i posiadającymi odpowiednio

zapewnioną pomoc finansową.

Poza tym terenem można jeszcze wziąć pod uwagę terytoria w Nowej Kaledonii na Nowych Hebrydach, a nawet w Guyanach, gdzie klimat jest mniej niezdrowy, niż się ogólnie przypuszcza.

Możliwe jest również — zakończył minister — iż w koniecznym wypadku znalazłaby się odpowiednia pomoc finansowa, ale tylko wtedy, gdyby się miało do czynienia z odpowiednio poważnymi organizacjami.

Uroczystości koronacyjne

potrwać kilka dni

LONDYN. — Ogłoszony został oficjalny program uroczystości koronacyjnych.

Zjazd obcych delegatów, przedstawicieli państw i domów królewskich ma być ukończony 10 maja. Oficjalne uroczystości zaczną się 11 maja.

Tego dnia król przyjmie specjalną delegację ze wszystkich części Imperium Brytyjskiego pod przewodnictwem premiera Baldwina. Delegacja ta złoży królowi adres hołdowniczy z wyrazami lojalności.

W delegacji tej brać będą udział premierowie wszystkich dominów, jak również reprezentanci Indii i wszystkich kolonii brytyjskich.

Następnie król całą tę delegację z premierem na czele podejmować będzie śniadaniem w Buckingham Palace.

Dnia 12 b. m. odbędzie się właścwa koronacja w Westminster Abbey. Tegoż dnia wieczorem król przemawiać będzie przez radio do wszystkich narodów Imperium Brytyjskiego.

Dnia 13 maja odbędzie się w Buckingham Palace wielki bankiet, wydany przez króla dla wszystkich gości obcych i dostojników państwowych angielskich z okazji koronacji.

W dniu 14 maja król weźmie udział w wielkim obiedzie, wydanym przez ministra Spraw Zagranicznych Edena w Foreign Office przy udziale całego korpusu dyplomatycznego i obcych gości, wieczorem zaś odbędzie się w Buckingham Palace bal dworski.

W dniu 15 maja obcy delegaci opuszczą Londyn.

Po Zielonych Świątkach 19 maja rozpoczną się nowe uroczystości o charakterze ściśle angielskim. 19 maja król i królowa będą gośćmi lorda majora City i po ceremonialnym objeździe całej City spożyją

śniadanie w Guild Hall.

W dn. 20 maja odbędzie się wielka rewia morską przy udziale króla, a 24 maja w dn. t. zw. Empire Day król i królowa wezmą udział w specjalnym nabożeństwie imperialnym w katedrze Św. Pawła.

25 maja premier Baldwin wyda na Downing Street wielki obiad dla króla i królowej.

Zdradziecki poczęstunek

„Jedek nasenny w butelce wódki

Przed dworcem Głównym stała na postoju taksówka. Siadł w niej oczekując na pasażera, Stanisław Świętoń (Sienna 28). Była noc. Niebawem zjawił się przy taksówce Jan Kozłowski, osobnik nigdy nie meldowany, ale trochę znajomy szofera Świętonia.

Wyagrywał z kieszeni butelkę z wódką i poczęstował szofera. Szofer się napił. Napił się i Kozłowski. Potem znowu szo-

fer i tak dalej, aż butelka została wypróżniona. Szoferowi nie poszło to na zdrowie i zasnął. Kozłowski na to tylko czekał. Obrabował kompana z gotówki, zabierając mu 25 złotych.

Świętoń zbudził się po chwili i nie znalazł obok siebie Kozłowski. Wiedział co to znaczy. Pieniądzy nie było.

Zawiadomił policję, która przeszukała dworzec i znalazła pijanego Kozłowskiego. Ale miał tylko jeszcze 10 złotych, które mu odebrano. Resztę przepił. Poszedł do kozy.

CZYTAJ CIE

„WESOŁE WIADOMOŚCI”

Cena 10 groszy

Zmasakrowane zwłoki mężczyzny

Kamraci upozorowali samobójstwo

Onegdaj na torze kolejowym pomiędzy Piotrkowem a Mosz-

czenicą znaleziono zmasakrowane zwłoki mężczyzny.

Pierwotne przypuszczenie, że mężczyzna ten, niejaki Polak, padł ofiarą wypadku kolejowego upadło, gdyż szczegółowe oględziny lekarskie ujawniły ranę postrzałową w okolicy serca.

Policja wszczęła dochodzenie, które doprowadziło do sen-

sacyjnych rezultatów. Okazało się, że Polak w towarzystwie Stanisława Kubickiego i Bronisława Krawczyka planował napad rabunkowy w jednej z podmiejskich wiosek.

Na odgłos podejrzanych szmerów, wybiegła właścicielka zagrody, a ujrawszy napastników dała szereg strzałów, z których jeden śmiertelnie ugodził Polaka.

Hr. Brassowa przegrała proces

Wczoraj zapadł wyrok w toczącej się od wielu lat sprawie hr. Natalii Brassowej, żony wielkiego księcia Michała, brata cara Mikołaja 2-go, przeciwko Państwu Polskiemu o zwrot dóbr Ostrowy-Zagórze pod Częstochową.

Dobra te należą obecnie do Państwa (kilkadziesiąt tysięcy hektarów lasu) i przedstawiają wartość kilku milionów złotych.

Sąd Okręgowy w Częstochowie i Apelacyjny w Warszawie oddaliły powództwo hr. Brassowej na podstawie art. 12 Traktatu Ryskiego, który przeniósł na Państwo Polskie własność wszelkiego

mienia i wszelkich praw majątkowych, nadanych przez carów rosyjskich.

Hr. Brassowa odwołała się do Sądu Najwyższego, motywując prośbę o kasację, że nadanie wspomnianych dóbr nie miało charakteru politycznego (sprzecznego z interesami Narodu Polskiego).

Sąd Najwyższy sprawę hr. Brassowej w nadzwyczajnym komplecie 7-miu sędziów rozpatrywał w dn. 9 b. m., wczoraj zaś Sąd Najwyższy orzekł że majątki, nadane przez byłych carów rosyjskich, chociażby nadane to nie miało charakteru politycznego, nie podlegają zwrotowi.

Chcesz mieć piękną, czystą i wyjątkową skórę?
DERMOPALME
wyra białego
na olejkach
oliwnych

GILOT
PARIS

O krok od wielkiej katastrofy

kabel elektryczny pękł na dworcu

Wczoraj o godz. 12-iej m. 40, wkrótce po podstawieniu pociągu pomiatowskiego do Okęcia — Palucha, na dworcu Głównym dołnego poziomu (peron IV, tor 8), pękł górny kabel elektryczny, powodując konieczność na uchy wagonów. W jednej chwili rozległy się trzaski i poczęły padać silne iskry. Jednocześnie w wagonie - parniku, przeznaczonym do ogrzewania wagonów buchnęły z paleniska płomienie, dym i iskry, przy czym rozległy się huk, przypominające odgłosy strzałów z karabinu maszynowego.

Konduktor pociągu, Zygmunt Szwarec, ze stacji Warszawa — Wschodnia stwierdziwszy, że pękł kabel, zorientował się w sytuacji o groźnym niebezpieczeństwie i zaczął biec wzdłuż pociągu, krzy-

żąc przeraźliwym głosem: „Nie wchodzić i nie dotykać, bo grozi śmierć”. Szwarecowi pośpieszył z pomocą Stanisław Miros, strażnik ochrony kolei z dworca Głównego, który również ostrzegł pasażerów: robotników i uczniów, biegnąc w przeciwnym kierunku pociągu.

Więść szybko dotarła do zawiadowcy stacji i do 1-go komisariatu kolejowego. Ponieważ rozeszła się pogłoska, że wybuchł pożar, na miejsce pośpieszył strażak z warsztatów kolejowych, Waclaw Gralewski oraz kilku funkcjonariuszów policji, którzy obstawili pociąg nie dopuszczając pasażerów — w obawie wypadku porażenia prądem — aż do czasu przybycia pogotowia technicznego kolejowego.

Pociąg, który miał odejść o godz. 12-iej m. 45 odszedł nie-

mal z godzinnym opóźnieniem. Zaznaczyć należy, że niemal cudem uniknął śmierci znajdujący się w wagonie - parniku: palacz, Feliks Niewiadomski i robotnik, Jan Maszkiewicz.

Wspomniani nie dotykając żadnej części metalowej, szybko zorientowali się w groźnej sytuacji, pełnili drzwi nogami i wyskoczyli na peron.

Tym sposobem, dzięki przytomności umysłu wspomnianych pracowników kolejowych, kilka, lub kilkanaście osób uniknęło niechybnej śmierci.

Dochodzenie ustaliło, że przyczyną wypadku był silny mroz. Gdy wagon - parnik podjechał na peron, momentalnie pękł kabel nad kominein, wskutek gwałtownej zmiany temperatury.

